

126. SAYI

ŞALOM

Dergi

AVRUPA'DA
bir Rus
devrimcisi

**JEAN PAUL
SARTE** ve
Varoluşçuluk

KANLI
notaların
müziği

*Maya
Uygarlığının
görekemli mirası*

**'AN DIE
FREUDE'**

*Geçmişe
bakıp geleceğe
yazarken*

Kraliçe
Lilibeth'in ölümü

Elizabeth

Birleşik Krallığın dünya sistemindeki ekonomik, askeri ve siyasi gücünü temsil eden II. Elizabeth'in 96 yıllık yaşama vedaıyla tarihin bir sayfasının daha kapanmasına tanıklık ettik. Kraliçe, uluslararası sistemde monarşinin ve kraliyet ailesinin temsil ettiği yumuşak gücün sembolüydü.

Dünyanın hüküm sürmüş en yaşlı ve Britanya'nın en uzun ömürlü hükümdarı, İngiliz Milletler Topluluğu üyesi, elli üç ülkeden on dördünün kraliçesi, aynı zamanda Topluluk Başkanı ve İngiltere Kilisesi Yüksek Valisi olan II. Elizabeth, 5 yaşında tahta geçen, 72 yıl boyunca Fransa kralı olan XIV. Louis hariç tutulursa Avrupa tarihinde tahta en uzun yaşayandır.

Mısır Kralı I. Faruk, Mısır Devrimi'nde Hür Subaylar Hareketiyle tahttan çekilmeye zorlandığında (1952), Birleşik Krallık Hükümeti için şöyle söylemişti: "Çok yakında dünyada sadece 5 kral kalacak: Biri İngiliz Kralı'dır, diğer dördü de İskambil kağıdındakilerdir."

İngilizlerin dünyada ve özellikle Orta Doğu tarihindeki etkinliklerini övecek değilsem de, eğitim-öğrenimin önemli bir bölümünü İngiliz okulunda tamamladığımdan edebiyatına, yaşam tarzına, davranış şekillerine aşinalığım, İngilizlerin "demokrat" yönünü yakından deneyimlemem, ilkeli duruşlarından taviz vermeyen, disiplinli, geniş ufuklu, engin hoşgörülerile öğretmenlerimi sevmem, Kraliçe'ye de bir kadın olarak hayran kalmama sebep oldu.

Demokrasi demişken... Demokrasinin ilk örnekleri antik Yunan şehir devletlerinde görülmüş olsa da bu anlayış geliştirilememiştir ve dünyanın diğer

Elizabeth, II. Dünya Savaşı'nda eğitim amacıyla araç tekerleği değiştirirken (Nisan 1945)

bölgelerine yayılmamıştır. 1215 yılında İngiliz Kralı tarafından imzalanan *Magna Carta* (Latince: Büyük Sözleşme), günümüzdeki anayasal düzene ulaşana kadar yaşanan tarihsel sürecin en önemli basamaklarından biridir. Bu anlaşma bizler için ve demokrasi tarihi için önemli bir anlaşmadır. Bu anlaşma sayesinde anayasa kavramı dünyada ilk kez ortaya çıkmıştır ve hak, özgürlük, eşitlik gibi kavramlara önem verilmeye başlanmıştır. *Magna Carta*'nın 39. maddesi: "Özgür hiç kimse kendi benzerleri tarafından ülke yasalarına göre yasal bir şekilde muhakeme edilip hüküm giymeden tutuklanmayacak, hapsedilmeyecek, mal ve mülkünden yoksun

bırakılmayacak, yasa dışı ilan edilmeyecek, sürgün edilmeyecek veya hangi şekilde olursa olsun zarara uğratılmayacaktır."

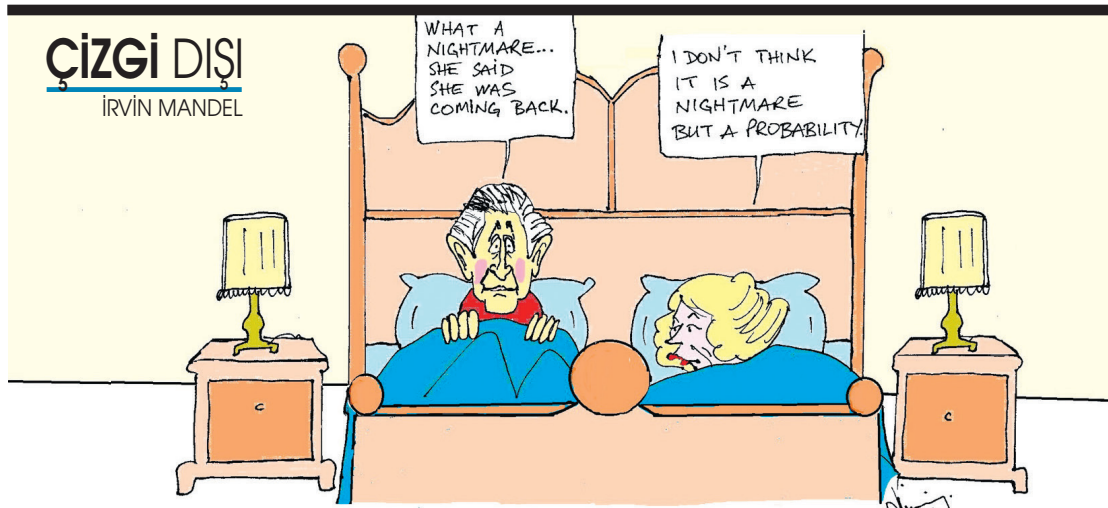
Elizabeth, II. Dünya Savaşı'nın zorlu günlerinde motorize alaylarla çalışıyor, at biniyordu. Babasının beklenmedik ölümü üzerine 26 yaşında Britanya Kraliçesi olan II. Elizabeth kolay rastlanacak bir şahsiyet değildi. Bütün siyasi gelişmeler karşısındaki duruşu, aile fertlerinin skandal sayılacak olayları karşısındaki metaneti ve temsil ettiği asalet için tarihte unutulmaz bir yere sahip oldu.

Yazar arkadaşım Elena K. Uygan'ın "*Lilibeth'in Ölümü*" başlıklı yazısına ve Kraliçenin *DERGİ* kapakındaki resmine yer vererek II. Elizabeth'i tarihteki rolü için saygıyla anıyoruz.

Lordlar Kamarası'nın Yahudi bir mensubunun (hahamların hanedanı kutsadığı) sözleriyle yazımızı noktalıyoruz: "Blessed is he who has shared his glory with mortals of flesh and blood. / **Zaferini, şanını etten kemikten ölümlülerle paylaşan kutsanmıştır.**"

Suzan Nana Tarabluş

suzannana@gmail.com

- NE KABUSTU! GERİ GELECEĞİNİ SÖyledi.
- BENCE KABUS DEĞİL OLASILIK...

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına

İmtiyaz Sahibi

Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni

Suzan Nana Tarablus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi, Neşe Binark, Süzet Elkabes, Nermin Ketenci, Moris Levi, Emel Mizrahi, Aslıhan K. Özdaş, Günsü Özkarar, Feride Petilon, Can Sabaner, B. Serdar Samanlı, Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Uyan, Sara Yanarocak

Çizer: İrvın Mandel

Katkıda bulunanlar:

Nazmiye Önder, Karen G. Şarhon

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Sayfa - Kapak Tasarımı

Bella Parlakşımşek - Önem Çerçel

Kapak Fotoğrafı: Cevahir Buğu

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Cadedebostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Koala Kitap

Şakayık Sok. No:40 Nişantaşı-İstanbul (0850) 200 99 70

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Necdet Güler İddaa Bayii

Teşvikiye Cad. No:156 Nişantaşı-İstanbul
(0212) 248 17 60

Büyükada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

6 KAPAK HİKÂYESİ Elena Kovaçi Uyan - Lilibeth'in ölümü

14 ARAŞTIRMA Emel Mizrahi

Prematüre bebek sergisi gezer miydiniz?

18 PORTRÉ Gila Erbeş - İranlı sanatçı Chohreh Feyzjdjou

20 GEZİ Nazmiye Önder

Maya Uygarlığının görkemli mirası: Chichen Itza

24 İNCELEME Ester Almelek

Tarihte ve günümüzde Gettolar

28 PORTRÉ Aslıhan Karay Özdaş

Avrupa'da bir Rus devrimcisi: Emprezyo Diaghilev

34 İNCELEME Ester Almelek

Uygarlığı değiştiren 100 Kedi

42 YORUM Moris Levi - "An die Freude" - Neşeye Övgü

44 KİTAP/SÖYLEŞİ

Nermin Ketenci
Geçmişe bakıp
geleceğe yazarken...

48 KİTAP/SÖYLEŞİ

Karen Gerson Şarhon
101 Modern Djoha
hikâyesi

10 **PORTRE** Nermin Ketenci – Miras kalan kanepeler

47 **SÖYLEŞİ** Günsu Özkarar – Simge Günsan'la tiyatro

50 **GEZİ** Sara Yanarocak
Katalonya: Dali'den Nahmanides'e

54 **SİNEMA** Viktor Apalaçi – 29. Altın Koza Film Festivali

58 **SİNE-YORUM** Neşe Binark – Kanlı notaların müziği

62 **SAĞLIK** Dr. Ömür Tanyel – Çay sadece çay değildir...

64 **FELSEFE** Can Sabaner
Jean-Paul Sartre ve Varoluşçuluk

68 **SANAT** Feride Peñion – Herzliya Çağdaş Sanat Müzesi

71 **HABER** Bilge Serdar Samanlı – Bodrum'a yeni müze

72 **ASTROLOJİ** Süzet Elkabes – Ekim ayının zorlu parametreleri

74 **GEZİ** Bilge Serdar Samanlı
Bodrum'un tarihî su sarnıçları

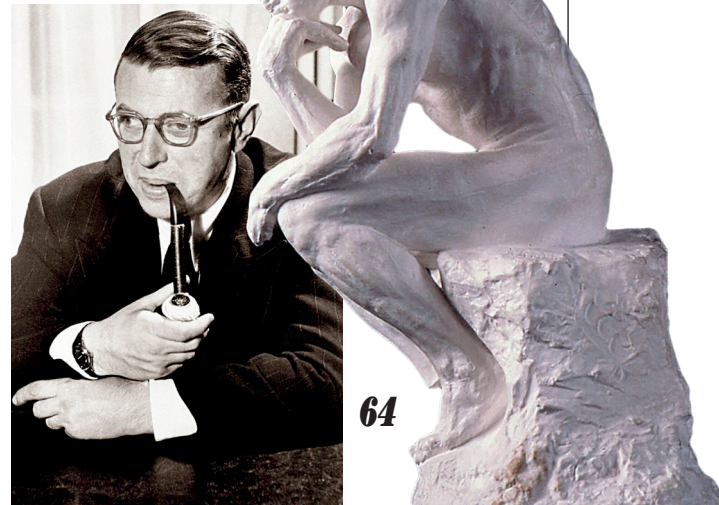
58

38 **MÜZİK** Feride Peñion
3 Kadın – 3 Opera Tek ortak kader

54

64